

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 318

van **IMADE ANNOURI**

datum: 19 november 2021

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Luchthaven Deurne - Vastgestelde bouw misdrijven in agrarisch gebied

Door de dienst Handhaving Antwerpen werden op 28 april 2021 bouw misdrijven vastgesteld in het agrarisch gebied tussen de R11 en Fort 3 op het grondgebied van Borsbeek en Mortsel en opgenomen in een proces-verbaal.

De geverbaliseerden zijn:

- het Agentschap Wegen en Verkeer Antwerpen, als opdrachtgever,
- LOM Vlaanderen NV, als beheerder, en
- LEM Antwerpen NV, als exploitant.

De gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur beperkt zijn vaststellingen uitdrukkelijk tot de nieuwe feiten, die geen onderwerp uitmaken van de lopende juridische procedure, namelijk zoals vermeld op pagina 4 van het proces-verbaal:

- "Onvergunde perimeterweg in agrarisch gebied
- Onvergunde toegangsweg tot luchthaven langs R11 in agrarisch gebied
- Onvergunde heuvel 17m lengte 2,5 meter
- Stort op betonbaan op perceel 196A
- Vliegveldweg – opbreken en verleggen zonder medeweten gemeente Borsbeek".

Met betrekking tot het stort vermeldt het proces-verbaal dat dit er vlak voor de vaststellingen nog steeds onvergund lag, maar op 28 april 2021 was opgeruimd. Dit stort heeft er dus ongeveer 4 jaar onvergund en illegaal gelegen. De andere vier bouw misdrijven zijn vandaag nog steeds aanwezig in het agrarisch gebied tussen de R11 en Fort 3 en gewoon zichtbaar voor iedereen.

De eerste twee geverbaliseerden, LOM Vlaanderen NV en het Agentschap Wegen en Verkeer Antwerpen vallen onder de verantwoordelijkheid van de minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken.

De bouw misdrijven in het agrarisch gebied - illegale infrastructuurwerken - werden in het proces-verbaal opgenomen na een zeer grondig onderzoek van de bouwvergunningen van 29 januari 2013 en 21 augustus 2014 en na vaststellingen ter plaatse. Deze vaststellingen werden onderbouwd met foto's van de misdrijven. Deze misdrijven werden uitgevoerd ten laste van de begroting en dus met publieke middelen, maar zonder geldige bouwvergunning.

Als bijlage bij het antwoord op schriftelijke vraag nr. 28 van 30 september 2021 aan minister Demir werd een kopie verstrekt van het antwoord van de eerste twee geverbaliseerden op het proces-verbaal. Dat antwoord werd opgesteld door een advocatenkantoor met de beperkte opdracht "de intenties" van beide geverbaliseerden mee te delen.

Niettegenstaande artikel 6.2.4. VCRO (Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening) uitdrukkelijk stelt dat "De processen-verbaal waarin de misdrijven, omschreven in dit hoofdstuk, worden vastgesteld, gelden tot bewijs van het tegendeel", bevat deze brief en de erin vermelde "intenties" geen enkel controleerbaar bewijs van het tegendeel, maar slechts een niet gestaafde bewering: "Verder dient vastgesteld dat alle andere werken (...) gedekt zijn door een geldige en definitief verleende stedenbouwkundige vergunning (...). Ondergeschikt (...) dient in elk geval vastgesteld dat dit PV geen enkele grondslag heeft, want dat de vermeende feiten verjaard zijn."

Dit niet onderbouwde antwoord en de niet onderbouwde bewering betekenen dat men de facto en zonder veel omhaal de integriteit en/of de bekwaamheid van de opsteller van het proces-verbaal, een deskundig en beëdigd ambtenaar, in twijfel trekt.

Gelet op het feit dat het antwoord van het advocatenkantoor Lydian slechts een bewering bevat en geen enkel controleerbaar bewijs van het tegendeel, betekent dit dat het proces-verbaal ingevolge artikel 6.2.4. nog steeds zijn volle bewijskracht bezit. Het is overigens alleen bij vonnis van de rechtbank mogelijk om het proces-verbaal nietig te laten verklaren en ook de strafrechtelijke verjaring te laten vaststellen.

Het advocatenkantoor Lydian, aangesteld door het Agentschap Wegen en Verkeer en LOM Antwerpen NV heeft tot op vandaag geen enkele inhoudelijke argumenten of documenten voorgelegd om een eventuele nietigheid of verjaring aan te tonen, noch enige juridische stap ondernomen of klacht neergelegd tegen de verbalisant. Zelfs indien de strafrechtelijke verjaring van de misdrijven bewezen zou zijn of worden, dan nog blijft de herstellvordering overeind, de verjaring zou hoogstens betekenen dat er geen strafrechtelijke veroordeling kan worden uitgesproken. Maar de feiten blijven bewezen en het herstel derhalve noodzakelijk.

Verder zou ik hierbij graag een verband leggen met het Vlaamse regeerakkoord dat op pagina 166 heel uitdrukkelijk stelt: "Een goed handavingsbeleid is een essentieel sluitstuk van een geloofwaardig omgevingsbeleid. We geven prioriteit aan het opsporen van onvergunde activiteiten, de grootste risico's of de inbreuken met de grootste milieugevolgen."

Het verhaal van de bouw misdrijven is in feite ongehoord en de feiten zijn zeer zwaarwichtig aangezien duidelijk en bewijskrachtig vastgesteld werd dat:

- de luchthaveninfrastructuur en het luchthaventerrein werden uitgebreid en wordt geëxploiteerd in agrarisch gebied;
- de illegale werken gedetailleerd werden beschreven in het bestek van de aannemer door de opdrachtgever AWV maar dat deze werken niet opgenomen werden in de bouwaanvraag en het MER-ontheffingsdossier waardoor ze ten nadele van de omwonenden geen voorwerp uitmaakten van een openbaar onderzoek.

Er werd door de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar op 29 januari 2013 te goeder trouw een bouwvergunning afgeleverd voor de ondertunneling van de R11, onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat het aangrenzende landbouwgebied na de werken in de

oorspronkelijke staat zou worden hersteld, wat door de geverbaliseerden niet werd nageleefd, waardoor ze de verkregen bouwtoelating overtraden.

De burgemeester van Borsbeek verklaarde over de bouwmisdrijven in Gazet van Antwerpen (25 mei 2021) "Voor die weg, die in agrarisch gebied ligt is er nooit een aanvraag gebeurd (...) Borsbeek kreeg destijds te horen dat die tijdelijk was, maar daar is geen sprake van. Hij wordt gebruikt door de inspectiediensten."

Verder in hetzelfde artikel verklaarde hij zeer terecht dat "Als we moeten optreden tegen illegaal verharde voortuintjes, dan moeten we ook Vlaanderen aan haar eigen maatstaven houden." Daarin trouwens volmondig bijgetreden door de Vlaamse minister van Omgeving in De Standaard van 18 september 2021: "Iedereen is gelijk voor de wet". Maar dat geldt dus blijkbaar niet voor voormeld Vlaams agentschap en LOM Vlaanderen NV (voorheen LOM Antwerpen NV).

Nog zeer recentelijk brachten stad Mortsel, gemeente Borsbeek en GOP-Antwerpen negatieve adviezen uit naar aanleiding van de aanvraag van LEM Antwerpen NV voor de omzetting van haar huidige milieuvergunning (2004-2024) naar een vergunning van onbepaalde duur. In die negatieve adviezen verwijzen de besturen en GOP expliciet onder meer naar de illegale bouwwerken die in het proces-verbaal werden vastgesteld.

1. Overweegt de minister om opdracht te geven tot onmiddellijk herstel van het agrarisch gebied in de oorspronkelijke toestand, wat dus de afbraak inhoudt van de infrastructuurwerken zonder bouwvergunning, overigens onvergundbaar in agrarisch gebied in uitvoering van het regeerakkoord?
2. Overweegt de minister om Audit Vlaanderen opdracht te geven een snel en grondig onderzoek te doen naar de rol en de verantwoordelijkheid van de betrokken ambtenaren-experten en hun leidinggevendenden in het dossier "ondertunneling van de R11"? Door dit dossier - waarin niet de werkelijk geplande aanleg werd weergegeven - werden niet alleen de betrokken gemeentebesturen, omwonenden en actiegroepen misleid, maar ook de externe deskundigen in het MER-ontheffingsdossier en de collega's-ambtenaren van de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar. Hierdoor werd ten onrechte een bouwvergunning afgeleverd zonder zonder kennis te hebben van de werkelijk geplande en besliste bouwopdracht, zodat de luchthaveninfrastructuur en het luchthaventerrein illegaal en onvergund werden uitgebreid met publieke middelen ten voordele van een private exploitant.
3. Wat de opgestarte maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) betreft: het verhaal van de bouwmisdrijven betekent mijns inziens ook dat de MKBA van de luchthaven van Antwerpen en de mogelijke toekomstscenario's alleen gemaakt kan worden voor een luchthaven, luchthaveninfrastructuur en luchthaventerrein, conform de wettelijke bepalingen en de milieuvergunning. Het KB van 3 oktober 1979 bevat de duidelijke afpaling van de zone waarin de uitbating van een vliegveld kan worden toegelaten, wat dan later herbevestigd wordt door het GRUP Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen (GRUP: gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan). De illegale uitbreiding en de illegale bouwwerken liggen niet binnen deze afgebakende zone maar in onvergundbaar agrarisch gebied. Ook de vandaag geldende milieuvergunning (2004-2024) laat de exploitatie van een luchthaven in agrarisch gebied niet toe en kan dat ook nooit toelaten zonder de wet te overtreden.

Kan de minister bevestigen dat de MKBA alleen opgemaakt kan worden voor de "legale luchthaven", binnen de door de wet en de huidige milieuvergunning afgepaalde ruimte en bijgevolg zonder rekening te houden met de illegale uitbreiding in agrarisch gebied?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhair Demir (189), Lydia Peeters (318)

LYDIA PEETERS

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

ANTWOORD

op vraag nr. 318 van 19 november 2021

van **IMADE ANNOURI**

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.